

✦ TORSTEN SVENDSEN (L)
Certificeret Dansk *BOLI*Gadvokat
BRIAN HEBEL ANDERSEN (H)
✦ LOTTE HEBEL ANDERSEN (H)
Certificeret Dansk *BOLI*Gadvokat
STEN CORFIX JENSEN (H)
ANNE FRIIS REFSGAARD
MORTEN J.K. GROOT

Folketinget
Rigsdagsgården
1240 København K

11. maj 2016
J.nr. 31144-24

Att.: Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

Sekretær: Marianne Lund
Direkte tlf. 57 66 03 41
ml@advokatfirmaet-svendsen.dk

Sendt pr. mail: efk@ft.dk

Vedr.: Deputationsbesøg 12. maj 2016. Spørgsmål stillet af klima-, energi- og bygningsudvalget den 22/5-2015 til ministeren - spørgsmål 129.

Ministeren har i brev af 9. maj 2016 kommenteret henvendelse af 21. april 2016 til udvalget. Ministerens bemærkninger giver anledning til følgende:

Generelt bemærkes, at ministeren ikke modsiger hovedkonklusioner, som anført og dokumenteret i henvendelse af 21. april 2016, nemlig følgende:

- Ministeren kan tilbagekalde delegation til Energistyrelsen.
- Ministeren kan lovligt meddele Energistyrelsen, hvilke samfundsmæssige interesser der skal tages hensyn til.
- Forundersøgelsestilladelse giver ikke ret til etableringstilladelse, uanset om VVM-rapport godkendes af Energistyrelsen.

Med specifik henvisning til ministerens bemærkninger oplyses følgende:

- Ministeren oplyser, at det er vigtigt, at investorer i Danmark kan have tiltro til de lov-mæssige vilkår, når der foretages store investeringer.

Ministeren synes at overse, at en forundersøgelsestilladelse ikke giver ret til etableringstilladelse. Forundersøgelsestilladelse og godkendt VVM-rapport giver projektudvikler førsteret til areal, og projektudvikler skal ikke – som ved offentligt udbud – konkurrere med andre om opførelse af vindmøllepark til billigste pris HVIS etableringstil-

ladelse gives.

- Ministeren bemærker, at regeringen ikke ønsker at lovgive med tilbagevirkende kraft.

NGO Beskyt Jammerland Bugt og mine klienter opfordrer ikke til at lovgive med tilbagevirkende kraft. Tværtimod opfordres netop til at behandle sagen i henhold til gældende lovgivning.

- Ministeren oplyser, at hvis han tilbagekalder delegationen fra Energistyrelsen til at træffe afgørelse, kan ministeren ikke lægge vægt på andre hensyn, end hvad den nuværende lovgivning giver mulighed for.

Det er selvfølgelig korrekt, at ministeren skal følge gældende lovgivning. Afgørende er imidlertid, at Energistyrelsens vægtning af hensyn vil være ”energifaglig”. Såfremt ministeren træffer afgørelse, bliver vægtningen af lovlige hensyn politisk med mulighed for bl.a. udvalgets indflydelse. Netop som flere politikere har ytret ønske om.

Ministeren henviser til bemærkninger til VE-loven og anfører, at der i vurderingen kan indgå hensyn til miljø, sikkerhed, skibsfart, fiskeri, mindste afstand til kysten m.v. Selv om ministeren skriver ”kan indgå” lyder det efterfølgende nærmest som om opgørelsen fortolkes udtømmende. Det er juridisk forkert. Førnævnte er blot eksempler. Derfor udtrykket ”kan indgå” og afslutningen ”m.v.”. Der henvises til Responsum vedrørende retten til etableringstilladelse i forlængelse af forundersøgelsestilladelse af professor, cand.jur. og Phd. Bent Ole Gram Mortensen. Responsum er medsendt som bilag 1 til min skrivelse af 21. april 2016. I responsum, side 14-16, afsnit 6, 6.1, og 6.2, redegøres der, med henvisning til bl.a. lovbekendtgørelser, lovbemærkninger, Energiklagenævnets afgørelser, Justitsministeriets vejledning og diverse juridisk litteratur for, at f.eks. hensyn til lokal opbakning kan tillægges afgørende betydning. Når ministeren henviser til bemærkninger til VE-loven, går jeg ud fra, at der med bemærkninger til VE-loven menes Forslag til lov om fremme af vedvarende energi 2008/1 LSF 55, fremsat den 5. november 2008 med bemærkninger. Ministerens henvisning er helt generel og udokumenteret. Ministeren bør oplyse præcis, hvilke dele af lovbemærkningerne der henvises til. Udvalget opfordres til at spørge ministeren om, med hvilken juridisk begrundelse han i sine bemærkninger anfører, at hensyn til lokal opbakning ikke umiddelbart falder ind under de hensyn, som kan tages. På baggrund af indhentet responsum er det min opfattelse, at der ikke er juridisk belæg for ministerens bemærkninger.

- Ministeren anfører, at VVM-undersøgelser gennemføres for at tage hensyn til miljøet. Det er selvfølgelig korrekt. Afgørende er imidlertid myndighedens skøn og vurdering af de fakta, som VVM-redegørelsen indeholder.
- Ministeren anfører, at VVM-redegørelsen sendes i høring, og høringssvar indgår i Energistyrelsens endelige vurdering af projektet. Det er selvfølgelig korrekt. Som anført ovenfor er afgørende, hvilken vægt de forskellige hensyn tillægges. Energistyrelsen

vil foretage ”energifaglig” afvejning, hvor ministeren kan foretage politisk afvejning.

- Ministeren anfører, at godkendelse af VVM-redegørelsen medfører, at ansøger herefter kan ansøge om etableringstilladelse. Det er selvfølgelig korrekt. Det bemærkes igen, at godkendt VVM-redegørelse ikke giver ansøger nogen ret til etableringstilladelse. Etableringstilladelsen skal netop søges.
- Ministeren anfører, at godkendelse af forundersøgelsesrapporten kan afvises på grund af sejladssikkerhed m.v. Det anføres samtidigt, at en godkendelse af de visuelle forhold beror på en konkret vurdering, som i vid udstrækning handler om projektets geografiske placering.

Som anført i responsum, udarbejdet af professor Bent Ole Gram Mortensen, er rammerne for den konkrete vurdering (myndighedens skøn) temmelige vide. Det fremgår igen, at såfremt ministeren tilbagekalder delegationen fra Energistyrelsen, vil der være mulighed for at udøve et skøn på baggrund af politisk vurdering og ikke vurdering foretaget af embedsmænd i Energistyrelsen.

- Ministeren anfører, at når Energistyrelsen modtager en forundersøgelsesrapport, vurderer Energistyrelsen i samarbejde med alle relevante myndigheder, om den lever op til de krav, der blev stillet i forundersøgelsestilladelsen.

Det er naturligvis korrekt.

- Ministeren anfører, at hvis kommunen kan fremføre vigtige grunde, som eksempelvis fald i turismeindtægter m.v., kan et projekt stoppes. Ministeren anfører videre, at kommunernes høres inden, der gives en forundersøgelsestilladelse, og igen før der gives etableringstilladelse.

Vi frygter, at Energistyrelsen, på baggrund af Energistyrelsens misforståelse af Kalundborg Kommunes høringssvar i forbindelse med forundersøgelsestilladelse, ikke vil tillægge Kalundborg Kommunes høringssvar væsentlig betydning.

Som anført ovenfor bemærker ministeren, på baggrund af bemærkninger til VE-loven, at der i vurderingen kan indgå hensyn til miljø, sikkerhed, skibsfart, fiskeri, mindsteafstand til kysten m.v. Ministeren bemærker videre, at hensyn til lokal opbakning umiddelbart ikke falder ind. Det er svært at forstå, hvorfor ministeren samtidigt mener at fald i turismeindtægter kan stoppe et projekt! Der er ikke konsensus i den juridiske argumentation.

- Ministeren oplyser, at efter en eventuel godkendelse af forundersøgelsesrapporten, kan opstiller ansøge om etableringstilladelse. Ministeren redegør videre for sagsbehandlingen.

Ovennævnte giver ikke anledning til bemærkninger.

- Ministeren redegør for ændringen af åben-dør-ordningen.

Det er min opfattelse, at ”sagen om Jammerland Bugt” var væsentlig medvirkende årsag til ændring af reglerne. Fordi reglerne ikke ændres med tilbagevirkende kraft, har de imidlertid ingen betydning for Jammerland Bugt.

- Ministeren oplyser, at Energistyrelsen ikke har meddelt European Energy, at sagsbehandlingen af forundersøgelsesrapporten for Jammerland Bugt vil tage 2-3 år. Ministeren bemærker videre, at projekt vil være underlagt samme fremdriftskrav som alle andre.

De nyligt fastsatte fremdriftskrav er kun konkrete efter godkendt VVM-rapport. Der er ikke taget højde for sagsbehandlingen inden godkendelse af VVM-rapport. Ved henvendelse til Energistyrelsen for få dage siden, kunne Energistyrelsen end ikke oplyse, hvornår høring igangsættes. European Energy har oplyst, at sagsbehandlingstiden forventes at være 2-3 år. Hvis fremdriftskrav skal have nogen reel betydning, er det nødvendigt, at fremdriftskravene sætter en tidsgrænse for, hvor længe projektudvikler kan være om at levere de oplysninger, som Energistyrelsen kræver, og Energistyrelsen må behandle sagen med fornøden hurtighed. I modsat fald vil det fortsat være muligt for projektudvikler, at ”reservere” arealer på ubestemt tid, og borgerne holdes i fortsat usikkerhed.

Borgmester i Kalundborg Kommune, Martin Damm udtaler således til Jyllands Posten 5. maj 2016 følgende:

”Det virker, som om man bare undlader at lave sin VVM-redegørelse færdig og på den måde trækker tiden. De nye regler siger jo, at hvis man først har færdiggjort VVM-undersøgelsen – ja, så skal man også beslutte sig for at gå i gang. Ellers falder tilladelsen til jorden. På den måde holder man borgerne, der bor ved bugten, hen i uvished. Hvad nu, hvis du har et hus til salg? Sælger du så ud fra, hvordan det ser ud nu – eller sælger du et hus med udsigt til et halvhundrede store havvindmøller?”

Så længe det er muligt at trække tiden inden VVM-redegørelse eventuelt godkendes, er fremdriftskravene reelt uden virkning.

Med venlig hilsen

Brian Hebel Andersen

bha@advokatfirmaet-svensen.dk